

Bagno (Polska północno-zachodnia). [w:] L. Wołejko, J. Jasnowska (Red.), The future of Polish mires. Agriculture University of Szczecin, Szczecin: 199-204.

Artykuły naukowe

11. CIOS S. 2005. O pstrągach Pasłęki. – [About trouts of the River Pasłęka]. Pstrąg i Lipień, 31: 6-8.
12. DOLNÝ A., MISZTA A. 2004. Występowanie ważek (Odonata) w czeskiej i polskiej części Górnego Śląska. Wiadomości Entomologiczne, 23 (3): 135-152.
13. ŚCIBIORSKA A. 2004*. Breeding biology of the citrine wagtail (*Motacilla citreola*) in the Gdańsk region (N Poland). Journal of Ornithology, 145: 41-47.
14. ZAWAL A., BUCZYŃSKI P., MROWIŃSKI P. 2004. Ważki (Odonata) kilku drobnych zbiorników okolic Nowogardu (Pobrzeże Szczecińskie). – Dragonflies (Odonata) of some small water bodies in the vicinity of Nowogard (the Szczecin Coastal Region). Wiadomości Entomologiczne, 23 (4): 197-213.

Doniesienia

15. PICKES B.P. 2004*. Rapid colonisation of a newly dug pond on a Polish heathland. Journal of the British Dragonfly Society, 20 (1): 4.

Komunikaty zjazdowe

16. BUCZYŃSKI P., TOŃCZYK G. 2005. Polnische Nationalparks als Libellen-Refugien. [w:] F. Weihrauch (Hrsg.), 24. Jahrestagung der Gesellschaft deutschsprachiger Odonatologen, Freising, 18-20 März 2005: 29.
17. BUCZYŃSKI P., TOŃCZYK G. 2005. Das Projekt „Atlas der Verbreitung der Libellen in Polen“.

[w:] F. Weihrauch (Hrsg.), 24. Jahrestagung der Gesellschaft deutschsprachiger Odonatologen, Freising, 18-20 März 2005: 33-34.

Recenzje

18. BUCZYŃSKI P., TOŃCZYK G. 2004. Recenzje – Reviews. Askew, R. R., 2004. The dragonflies of Europe (revised edition). Harley Books, Colchester. Paperback, 308 ss. ISBN: 0 946589 75 5. Cena: 48 EUR lub 30 GBP. Wiadomości Entomologiczne, 22 (4): 213-214.

Artykuły popularnonaukowe

19. GORZEL M., KORNIJÓW R. 2004*. Biologiczne metody oceny jakości wód rzecznych. Kosmos, 53 (2): 183-191.

Inne

20. BUCZYŃSKI P. 2005. Libellenatlas Polens: Wir suchen Angaben. Libellennachrichten, 13: 7.
21. fw [WEIHRAUCH F.] 2005. Odonatologie in Polen: Gratulation zur Geburt von „Odonatrix“! Libellennachrichten, 13: 5-6.

Prace magisterskie

1. BOROŃ M. 2005. Ważki (Odonata) gminy Zator (woj. małopolskie). – [Dragonflies (Odonata) of the commune of Zator (the Małopolskie Voivodship)]. Wydział Biologii i Ochrony Środowiska, Uniwersytet Śląski, Katowice. Promotor: prof. dr hab. Waclaw Wojciechowski.

Prace licencjackie

2. SMOLNICKA A. 2004*. Przystosowanie do drapieżnictwa u ważek (Odonata). – [Adaptations to predation in dragonflies (Odonata)]. Wydział Nauk Przyrodniczych, Uniwersytet Wrocławski, Wrocław. Promotor: dr Adam Malkiewicz.

Różności (Varia)

Ważki w Sieci. Część 1. Polska

Paweł BUCZYŃSKI

Dragonflies in the Net. Part 1. Poland. – The presentation of Polish websites. The character of a monograph refers only to two of them: the website of the Odonatological Section of the Polish Entomological Society (PES) (No. 1 in the review below) and partly out-of-date “Dragonflies (Odonata) of Poland” website (2). Websites with:

- on-line versions and/or abstracts of the papers on dragonflies (3, 4, 8-11, 19, 20),
- original data (7),
- the base of Polish scientists (5),
- the review of nature protection law (12),
- data on the dragonflies of protected areas (13-15),
- popular-scientific texts (16-18, 21, 22),
- photo galleries (6, 23-25),

- discussion fora (26, 27),
- information on the activities of the Odonatological Section PES (28),
are given too.

Internet staje się coraz ważniejszym, dla wielu osób głównym źródłem informacji na różne tematy. Także o owadach. Zaś akurat ważki należą do owadów, którym poświęcono szczególnie wiele stron WWW. Warto więc im się przyjrzeć.

Zaczynam przegląd od stron polskich, niestety wciąż mało licznych. Jak widać zwłaszcza po znikomej liczbie witryn o charakterze monograficznym, mamy wciąż dużo do zrobienia.

1. <http://www.entomo.pl/wazki/index.php>

Ważki – strony Sekcji Odonatologicznej

Powstała w kwietniu br. strona naszej sekcji. Została stworzona i jest administrowana przez Jacka Wendzonkę, na początek w dużej mierze z wykorzystaniem materiałów ze strony „Ważki (Odonata) Polski”. Będziemy nad nią pracować i systematycznie ją rozwijać. Serdecznie zapraszamy do współpracy w tym dziele.

Strona zawiera: ogólne informacje o ważkach, galerię zdjęć, aktualne komunikaty nt. Atlasu rozmieszczenia ważek Polski, klucz do imagines, porady metodyczne, wykaz gatunków chronionych, listę polskich odonatologów i swoistą tablicę ogłoszeń. Jest tu też dostępny nasz biuletyn, jako plik pdf. Część działów jest jeszcze w budowie.

2. jezioro.com.pl/fauna/systematyka.html?id=85

Ważki (Odonata) Polski

Strona Pawła Buczyńskiego, Grzegorza Tończyka i Jacka Wendzonki. Niedokończona, nieaktualna, i tak pozostanie. Bowiem powstała już strona Sekcji Odonatologicznej (patrz wyżej) i na niej znajdują się bieżące informacje o ważkach Polski.

Są tu: ogólna charakterystyka rzędu, wykaz gatunków krajowych (nazwy polskie i łacińskie), informacje o ochronie gatunkowej (według rozporządzenia z roku 2001), krajowej Czerwonej liście, lista polskich odonatologów, zbiór linków.

3. www.iop.krakow.pl/pckz

Czerwona księga zwierząt Polski. Bezkręgowce

Wersja on-line II edycji, z tekstami o: *Coenagrion armatum* (autor – P. Buczyński), *Nehalennia speciosa* (R. Bernard), *Cordulegaster boltonii* (R. Bernard), *Somatochlora alpestris* (S. Mielewczyk) i *S. arctica* (P. Buczyński, G. Tończyk).

4. www.mos.gov.pl/pnrrp

Parki Narodowe i Rezerwaty Przyrody

Witryna znanego kwartalnika poświęconego obszarom chronionym. Zawiera abstrakty prac z tomów 20-24 (od roku 2001). Prace z tomów 22-24 można ściągnąć w całości, jako pliki pdf.

Aktualnie dostępnych jest 14 prac z danymi o ważkach, w tym 12 jako pliki pdf.

5. bazy.opi.org.pl/

Ośrodek Przetwarzania Informacji (OPI)

OPI dokumentuje badania naukowe prowadzone w Polsce. Baza zawiera dane o pracach realizowanych przy wsparciu Ministerstwa Nauki i Informatyzacji, pracach doktorskich i habilitacyjnych oraz o ludziach nauki ze stopniem naukowym co najmniej doktora. Są tu informacje o kilku polskich odonatologach i części ich projektów badawczych.

6. www.owady.ires.pl/

Owady okolic Dubiecka

Dzieło Bogusława Daraża, naszego współpracownika w ramach projektu „Atlas rozmieszczenia ważek Polski”. Zawiera m.in. liczne, piękne zdjęcia ważek, ułożone w układzie systematycznym.

7. www.bocian.org.pl/programy/uzytki/

Użytki ekologiczne szansą dla zachowania różnorodności biologicznej w każdej gminie

Prezentacja wyników tytułowego projektu, pilotowanego przez Towarzystwo Przyrodnicze „Bocian”. Jak dotąd, w trzech gminach opracowano w różnym stopniu 18 użytków. Z 6 z nich podano po 1-2 gatunku ważek.

8. www.salamandra.org.pl/magazyn

Internetowy Magazyn Przyrodniczy „Salamandra”

Strona zawiera popularnonaukowe teksty Rafała Bernarda: „Fasycunjący świat ważek” oraz „Intymne życie ważek” (część I, II i III). Gorąco polecam!

9. www.uwm.edu.pl/trichopteron

Trichopteron

Internetowa wersja biuletynu Sekcji Trichopterologicznej Polskiego Towarzystwa Entomologicznego. Wszystkie jego numery można ściągnąć jako pliki pdf. W numerze 14 znajduje się przeglądowa praca P. Buczyńskiego i E. Serafin „Ważki i chruszki”.

10. www.hydro.biol.uw.edu.pl/zhuw/pub/kosmos1999/
Zwierzę wobec drapieżcy: ekologia drapieżnictwa w środowisku wodnym
Prace z „Kosmosu” 48(4), 1999. W tym zawierający wiele uwag o ważkach artykuł P. Koperskiego „Mechanizmy obrony przed drapieżnictwem u bezkręgowców litoralnych”.
11. <http://www.szprotawa.bip.net.pl/?c=389>
Biuletyn Informacji Publicznej. Urząd Miejski w Szprotawie
Znajduje się tu artykuł J. Ryszawego i M. Boryny pt. „Przyroda Ziemi Szprotawskiej” (pogranicze Wału Trzebnickiego i Niziny Śląsko-Lużyckiej). I tylko tu, bo jak dotąd nie ukazał się drukiem.
Autorzy podają, na podstawie własnych obserwacji, 12 gatunków ważek ze Stawów Bobrowickich (k. wsi Bobrowice). Najbardziej interesujący jest *Cordulegaster boltonii*. Jego stanowisko łączy znane dotąd obszary współczesnego występowania gatunku na południe od Żar i w okolicach Ślubic (BERNARD 2004).
- W wielu miejscach ważki pojawiają się na listach zwierząt chronionych oraz w tłumaczeniach tekstu i załączników Konwencji Berneńskiej i Dyrektywy Siedliskowej. Najbardziej godna polecenia (pewna i stale aktualizowana) jest witryna Klubu Przyrodników ze Świebodzina z działem „Prawo ochrony przyrody”:
12. eko.org.pl/lkp/prawo_html/prawo_main.html
Informacje o ważkach lub ich zdjęcia, można też znaleźć m.in. na następujących stronach:
13. www.wigry.win.pl/owadywodne/s
Strona poświęcona owadom wodnym Wigierskiego Parku Narodowego, ze zdjęciami ważek i z listą gatunków wykazanych z parku.
14. www.lkp.org.pl/dpn/
Dane o Drawieńskim Parku Narodowym, w tym lista ważek parku, opracowana przez Rafała Bernarda na podstawie literatury i własnych badań do operatu ochrony fauny.
15. www.barycz.pl/
Serwis „Dolina Baryczy”, tworzony z inicjatywy Dolnośląskiej Fundacji Ekorozwoju i Polskiego Towarzystwa Przyjaciół Przyrody „Pro Natura”. Zawiera trochę danych o ważkach.
16. www.mikrojezioro.met.pl/atlas_zw/
„Mikrojezioro” – strona o faunie wodnej, z krótką charakterystyką i zdjęciami larw ważek.
17. <http://www.robale.pl/>
Serwis entomologiczny, zawiera charakterystykę rzędu i kilka krótkich tekstów o ważkach.
18. darkraptor.fateback.com/
„Owady i nie tylko... czyli wszystko o sześcionogach”. Sympatyczna strona popularyzatorska, z rozdziałem o ważkach.
19. www.przyrodapolska.pl/
Strona pisma „Przyroda Polska”, z dostępem do popularnonaukowych tekstów nt. ważek.
20. www.eko.org.pl/~psz/
Strona pisma „Przyroda Sudetów Zachodnich”, z abstraktami kilku prac o ważkach.
21. www.staw.aplus.pl
Strona Leszka Bieleckiego pt. „Mój staw”. Kronika przydomowego stawu, z licznymi fotografiami ważek i uwagami na ich temat.
22. www.pmp.p-net.pl/
Kolejna strona typu „moje oczko wodne” (i jego ważki), tym razem autorstwa Przemysława Polocha z Leszna.
23. www.rsi.com.pl/~sp9nvy/
Strona Tomasza Kasiaka. Zawiera m.in. porady warsztatowe, jak fotografować ważki, i zdjęcia tychże.
24. <http://www.stopa.cso.pl/>
Poświęcona makrofotografii strona Arkadiusza Stopy, z poradami technicznymi i kilkoma fotografiami ważek.
25. swiatfotografii4.webpark.pl/
Strona Roberta Piwko, m.in. ze zdjęciami ważek.
- Z forów dyskusyjnych warto odwiedzić, ze względu na często pojawiające się wątki odonologiczne:
26. www.entomo.pl/forum/
27. www.bocian.org.pl/forum/
- Na koniec zapraszam na stronę PTE, na której w dziale „Sekcje” dostępne są informacje o działaniach Sekcji Odonatologicznej:
28. www.pte.au.poznan.pl/
- BERNARD R. 2004. *Cordulegaster boltonii* (Donovan, 1807), Szklarnik leśny. [w:] Z. Głowaciński, J. Nowacki (Red.), Polska czerwona księga zwierząt. Bezkręgowce. Instytut Ochrony Przyrody PAN, Akademia Rolnicza im. A. Cieszkowskiego, Kraków – Poznań: 56-57.

ISSN 1733-8239

Odonatrix

Biuletyn Sekcji Odonatologicznej Polskiego Towarzystwa Entomologicznego
Bulletin of the Odonatological Section of the Polish Entomological Society

Rok 1, numer 2 (lipiec 2005)

Polskie Towarzystwo Entomologiczne – Sekcja Odonatologiczna
Zakład Zoologii Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie